

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum IV. Proposuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

citur, quod omnes hujusmodi passionis adesse esse videntur, & plena tristissimi, & periculosi eventus. Quare enim, quodam vivente, & ignorante, de rebus ejus quidam pacificentes conveniunt? Adde ex *L. 2. §. ult. ff. de his, qui ut indignis &c. si quisquam cognati viventis bona, aut partem bonorum in eventum mortis ejus donaverit, hæreditate tanquam indignam privandum esse.*

Limitari debet, prout in *cit. L. ult.* habetur, si is, de cujus hæreditate agitur, consenserit, & in eadem voluntate usque ad mortem permanserit, tunc valet saltem per modum donationis, mortis causâ factæ. Quin etiam inter vivos donationem quis facere potest rei præstandæ in morte, seu post mortem suam, ita, ut executio donationis ab hærede fieri debeat. *L. unica. c. ut actiones, & ab hæredibus &c. & L. scrupulosam 11. de contrahenda stipulatione §. post mortem, & §. seqq. Instituti, de inutilibus stipulationibus & L. hæreditarium. 9. ff. de rebus auctoritate judicis possidendis.* ubi dicitur, quod stipulatio post mortem promissoris concepta facit esse debitum hæreditarium, quia ab hærede peti potest, licet à defuncto non potuerit, quia dies non cesserat.

3. Notandum tertium. Beneficia vacantia intra 6. menses conferri debent, alioquin devolutio fit ab Episcopo ad Capitulum, & vice versâ, ab his ad Metropolitanum, postea ad Pontificem, & ideo devolutio interposito 6. mensium spatio gradatim fit, sicuti explicavi *lib. 4. tra. 2. c. 11. n. 5.* Devolvitur autem facultas pro ea tantum vice conferendi ipso jure post tempus elapsum, ita, ut mora purgari non possit, nisi statim conferat collator. Prout dicitur in *s. qui s. hoc tit.* Et quod in hoc casu mora purgari non possit, dixi in *c. 3. de supplenda negligentia Prælatorum.*

Porro hæc constitutio locum non habet in Prælatibus Ecclesiarum Cathedralium, & Regularium, in his enim vacatio ultra tres menses durare non debet, alioquin,

qui eligere debuerunt, pro ea vice privati existunt, & electio ad proximum superiorem devolvitur. Uti habetur in *c. ne pro defectu 41. de electione*, ubi id explicatur in *disp. de Prælatibus, c. 9.*

CAPITULUM III.

Relatum.

PARAPHRASIS.

Clerici quidam acceperunt promissiones, seu gratias expectativas ad beneficia proximè vacatura, & posteaquam ea vacarunt, ad Sedem Apostolicam extrajudicialiter appellarunt, ne alijs conferrentur. Ad hoc respondet Alexander III. cum in Concilio Lateranensi ejusmodi promissiones sublatæ fuerint, appellationem istam attendendam non esse, quod minus beneficia personis idoneis conferantur.

Notandum. Adversus collationem beneficij, aut prælaturæ, ne ea fiat, appellare non potest is, cujus non interest, seu qui jus in beneficio non habet; cum enim in casu hujus capituli promissio beneficij secundum Canones irrita fuerit, debet nullum ex ea jus constitutum esse, consentiens *L. 1. ff. de appellationibus recipiendis.*

CAPITULUM IV.

Proposuit.

PARAPHRASIS.

Cælestinus III. Papa mandaverat Præposito, & Capitulo Cameracensi, ut Iterum Presbyterum reciperent in Canoniam, & præbendam proximè vacantem, quæ ad ipsorum collationem pertineret, eidem assignarent, constituto executore Decano. Verùm cum Capitulum in recipiendo Tito contumax esset, Decanus eundem de præbendâ proximè vacaturâ auctoritate Apostolicâ investivit. Post mortem Decani vacant præbenda, quam Capitulum alteri contulit.

tulit. Ea propter Titus ad Cælestinum III. accessit. Is, quod à Decano factum erat, ratum habuit, ideoque collationem Capituli alteri factam cassavit, Titum vero per annulum investivit. His relatis Innocentio III. Cælestini Papæ Successori, respondit is, licet per plenitudinem potestatis Papalis de jure possit supra jus dispensare, tamen nolle se investituram de præbenda vacatura, quæ à Decano contra Canonum statuta facta est, habere ratam. Veruntamen, cum dictus Presbyter à Cælestino Papa non de vacatura, sed præbenda vacante investitus fuerit, eò quòd præbenda, posteaquam Capituli collatio irrita declarata fuit, vacasse censeatur, iisdè mandat Capitulo, ut amoto quolibet præbendæ detentore eam Tito cum plenitudine honoris Canonici assignet.

SUMMARIUM,

1. Collatio præbendæ irrita est, si fiat alteri, quam Pontifex mandavit, conferendo Canonicatum.
2. In beneficalibus Papa censetur agere secundum plenitudinem potestatis, quando agit contra statuta Canonum.
3. Investitio in beneficio absenti facta, & admissa tribuit quidem jus in re, non tamen possessionem.

Notandum primum, Si quispiam auctoritate Apostolicâ Canonicus creatus sit cum expectatione præbendæ proximè vacaturæ, eaque postea vacans alteri conferatur, irrita est collatio hæc. *c. si postquam 13. de præbendis in sexto.*

2. Notandum secundum. Papa etiam in beneficalibus censetur agere secundum plenitudinem potestatis, sive secundum potestatem suam non ordinariam, sed absolutam, quando contra statuta Canonum agit, videlicet, ut quis investiat super præbendâ vacaturâ: quia tamen talis dispensatio, seu Canonum relaxatio odiosa est, ideò ea non facile utitur Pontifex; & universim

loquendo, quòd Papa, aut Princeps quilibet in dubio censendus non sit secundum potestatis suæ plenitudinem agere adversus jura, *ex hoc cap. colligitur, & ex communi tradit Gaill. lib. 1. observatione 14. n. 5.* contra jura, intellige propria; seu, quæ ipsi tanquam legislatori subjecta sunt, nam Princeps est supra jus, prout videre licet apud Petrum Antonium de Petra *in aræ. de jure consueti non tollendo per Principem c. 27. n. 1. & c. 28. n. 1.* at verò contra jura naturalia, aut divina Princeps, ipsèque Papa dispensare non potest, quæ de re dixi *in lib. 1. tra. 4. c. 22. n. 3.* & videri potest Petra *in cit. tra. c. 24.*

Notandum tertium. Investitura, seu institutio in beneficio, quæ in absentia rei fit, per annulum v. g. tribuit tantum titulum, seu jus in re, non item possessionem corporalem. Ita limitur *ex hoc c. & docui in disp. de Prælati. g. 114.*

CAPITULUM V.

Quia diversitatem.

PARAPHRASIS.

Eboracensis Archiepiscopus accedens ad Innocentium III. Papam questus fuit, tamen ad ipsum in Ecclesijs Diocesis suæ collatio præbendarum, & confirmatio electionum pertineat, tamen tempore suspensionis suæ, & postea, quosdam sine auctoritate ipsius intrussisse se, in præbendas, & Prælaturas, confirmatione, & benedictione suâ non acceptâ: idcirco Papa Legato suo à latere mandat, ut illos, qui præbendas, vel dignitates ad Archiepiscopi provisionem spectantes, absque ejusdem auctoritate, in ijs Ecclesijs acceperunt, ad earum resignationem, præviâ monitione, per excommunicationis censuram, & aliorum beneficiorum subtractionem, appellatione remotâ, compellat, non obstante confirmatione, si quæ à Sede Apostolicâ obtenta fuit, in forma communi, per quam beneficia,